

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Mgr. J. B.**, zastoupený Mgr. Ing. Petrem Kociánem, advokátem se sídlem Revoluční 1047/14, Nový Jičín, proti žalovanému: **Obvodní soud pro Prahu 3**, se sídlem Jagellonská 1734/5, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 7. 2025, č. j. 15 A 43/2025 - 52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal dne 22. 11. 2024 k žalovanému žádost o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“). Konkrétně požadoval poskytnutí třech rozhodnutí žalovaného o návrhu blíže specifikovaného povinného na zastavení exekuce a třech rozhodnutí Městského soudu v Praze o opravných prostředcích proti těmto rozhodnutím žalovaného. V oznámení ze dne 27. 11. 2024, sp. zn. 53 Si 286/2024 (dále jen „oznámení“), žalovaný s odkazem na § 17 odst. 1 InfZ, vyzval žalobce, aby s ohledem na § 8a InfZ do 60 dnů od doručení oznámení uhradil na účet žalovaného 1 000 Kč jako náklady za nezbytnou anonymizaci požadovaných rozhodnutí. Výši této částky žalovaný odůvodnil tím, že celkový rozsah požadovaných rozhodnutí činí 155 normostran textu, přičemž z úřední činnosti je mu známo, že anonymizace jedné normostrany zabere minimálně 2 minuty času. Celkově

tedy anonymizace zabere minimálně 5 hodin, což představuje mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací a podle § 5 Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 14. 7. 2011, č. j. 286/2011-OT-OST, kterou se stanoví sazebník úhrad za poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Instrukce“), činí náklad na hodinu takového vytvoření informace částku 200 Kč.

[2] Žalobce podal proti oznámení stížnost, kterou Ministerstvo spravedlnosti (dále také jen „ministerstvo“) rozhodnutím ze dne 9. 12. 2024, č. j. MSP-819/2024-OSV-OSV/2 (dále jen „rozhodnutí ministerstva“), zamítlo a výši úhrady potvrdilo. Následně žalovaný rozhodnutím ve formě přípisu ze dne 18. 2. 2025, č. j. 53 Si 286/2024 - 20 (dále jen „rozhodnutí o odložení žádosti“ či „rozhodnutí žalovaného“), žalobcovu žádost podle § 17 odst. 5 InfZ odložil, neboť žalobce ve lhůtě stanovené v původním oznámení nezaplatil požadovanou úhradu.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného o odložení žádosti podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze. Městský soud ji zamítl rozsudkem ze dne 29. 7. 2025, č. j. 15 A 43/2025 - 52 (dále jen „napadený rozsudek“).

[4] Městský soud na základě vlastního uvážení při jednání provedl důkaz Instrukcí, kterou si opatřil na internetových stránkách ministerstva, a to za účelem prokázání její existence. Při rozhodování o žalobě dále vycházel z obsahu správního spisu, jímž se, jak městský soud uvedl, důkaz v řízení před správními soudy neprovádí. Takto opatřená skutková zjištění soudu postačovala k posouzení žaloby, a proto žalobcem navržené důkazy pro nadbytečnost zamítl.

[5] V rámci samotného právního hodnocení městský soud nejprve shledal nedůvodnou námitku ohledně protiústavnosti samotného institutu úhrady nákladů za mimořádně rozsáhlé poskytování informací. Vyšel z judikatury Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu, která tuto právní úpravu neshledala protiústavní. Podle městského soudu je institut úhrady nákladů za mimořádně rozsáhlé poskytování informací legitimním nástrojem souladným s ústavním pořádkem (podobně jako např. správní poplatky). V každém konkrétním případě však musí být naplněny zákonné podmínky pro stanovení úhrady a tato nesmí být nepřiměřeně vysoká, aby nedocházelo k popření podstaty a smyslu práva na informace a s ní související kontroly státní (včetně soudní) moci ze strany veřejnosti. K takovému excesu však dle městského soudu v posuzovaném případě nedošlo.

[6] Dále se městský soud zabýval žalobní námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí o odložení žádosti. Vyšel z judikatury Nejvyššího správního soudu, podle které může být o odložení žádosti rozhodnuto i neformálně, např. prostřednictvím sdělení a s pouhým stručným odůvodněním. Tyto požadavky žalovaný v dané věci splnil, neboť žalobci v přípisu (rozhodnutí) o odložení žádosti sdělil, proč měl za naplněné podmínky pro odložení žádosti podle § 17 odst. 5 InfZ; odkázal přitom na žalobci doručené (a tudíž mu známé) původní oznámení, v němž podrobněji, a s odkazem na Instrukci, zdůvodnil, proč poskytnutí informace podmínil zaplacením úhrady ve stanovené výši. Judikatura v těchto případech zohledňuje jisté řetězení správních aktů, ze kterých musí být v jejich souhrnu zřejmé, jak povinný subjekt dospěl k závěru o výši požadované úhrady a případně k následnému odložení žádosti o informace. I to bylo nyní splněno.

pokračování

[7] K samotné zákonnosti požadavku na úhradu předmětné částky městský soud upozornil, že anonymizace rozhodnutí v exekučních věcech (právě taková rozhodnutí byla předmětem žalobcovy žádosti o informace) se neděje automaticky, neboť tato povinnost se na tento typ rozhodnutí podle vyhlášky č. 403/2022 Sb., o zveřejňování soudních rozhodnutí, nevztahuje. Anonymizace těchto rozhodnutí se tak v zásadě děje pouze v rámci vyřizování žádostí o informace (anonymizaci daných rozhodnutí by žalovaný jinak ke své činnosti nepotřeboval a neprováděl by ji). Při provádění anonymizace je vždy nutno pečlivě projít celé rozhodnutí, a to bez ohledu na pravděpodobnost výskytu dotčených údajů a jejich celkový počet. Žalovaný proto nepochybil, pokud v tomto kontextu povahu požadovaných rozhodnutí nehodnotil a vycházel z celkového počtu stran předmětných rozhodnutí. Stejně jako žalovaný dospěl městský soud k závěru, že v případě exekučních rozhodnutí o celkovém rozsahu 155 normostran a tomu přiřazené minimální časové dotaci 5 hodin potřebné na jejich anonymizaci se jednalo o (mimořádně rozsáhlé) vyhledávání informací ve smyslu § 17 odst. 1 InfZ přesahující rámec běžné činnosti žalovaného (a rámec běžných žádostí o poskytnutí soudních rozhodnutí). Podle městského soudu se ze strany žalovaného jednalo o přípustný kvalifikovaný odhad, který byl v souladu s InfZ. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navíc uspokojivě obhájil, proč anonymizér (software určený pro automatizovanou anonymizaci soudních dokumentů – pozn. NSS), kterým je vybaven, nebylo vhodné použít a bylo by nutné, aby anonymizaci provedl jeho zaměstnanec v době, jejíž délka byla výše specifikována. Ze žádného právního předpisu ani jiných okolností přitom nevyplývá povinnost žalovaného být vybaven technikou určenou k vyhledávání a znečitelnění údajů, které nelze podle InfZ žadateli poskytovat. Pokud jí tedy žalovaný nedisponuje, nelze v tom spatřovat nezákonnost jeho postupu, resp. napadeného rozhodnutí. Ke stručné poznámce žalobce, že obdobné žádosti jiné povinné subjekty v obdobném postavení, jako je žalovaný, vyřídily bez vyžadování finanční úhrady, městský soud podotkl, že žalobce žádné takové případy nedoložil. Zároveň je požadování úhrady v každém jednotlivém případě možností povinných subjektů, nikoli jejich povinností. Rovněž určení požadované částky podle příslušného sazebníku je postup, který přímo předvídá InfZ. Proto pokud žalovaný postupoval v souladu s tímto sazebníkem, jednal v souladu se zákonem.

II. Obsah kasační stížnosti

[8] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost. Tu opřel o kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Městský soud dle jeho názoru věc nesprávně právně posoudil a jeho rozsudek je nepřezkoumatelný, resp. se městský soud dopustil vady řízení s vlivem na nezákonnost napadeného rozsudku. Dle stěžovatele totiž městský soud mj. porušil jeho základní právo na spravedlivý proces dle čl. 36 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i jeho právo na rovnost účastníků řízení dle čl. 37 odst. 3 Listiny.

[9] V úvodu kasační stížnosti stěžovatel upozornil na „všeobecné premisy“, ze kterých by měl Nejvyšší správní soud při svém rozhodování vycházet. Konkrétně zmínil, že státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon; jednotlivec je nadán primátem před státem, státní moc se nesmí dopouštět libovůle, která by se mohla projevovat i ve zřetelně neomezeném a nijak efektivně

nekontrolovatelném rozhodování orgánu veřejné moci o právech jednotlivce, která jsou navíc dle Ústavy pod ochranou soudní moci. Právo občana na spravedlivý proces ve své podstatě obsahuje mj. podmínku odůvodnění soudních rozhodnutí a právo na kontradiktornost soudního procesu.

[10] Dále stěžovatel namítl, že městský soud svým procesním postupem porušil jeho právo na spravedlivý proces tím, že odmítl provést navržené důkazy v podobě soudních rozhodnutí, kterých se prostřednictvím své žádosti o informace dožadoval. Městský soud rovněž stěžovateli znemožnil se s těmito rozhodnutími seznámit. Tím mu byla v zásadě znemožněna účinná „obhajoba“, neboť bez znalostí rozhodnutí, která požadoval, nemohl v řízení o žalobě smysluplně argumentovat ve vztahu k výši částky, kterou po něm žalovaný požadoval. Městský soud postupoval v rozporu s § 43 odst. 3 a 4 s. ř. s. Předně dokumenty, které předseda senátu vyloučil z nahlížení (a městský soud je následně neprováděl k důkazu), podle stěžovatele neobsahují utajované informace chráněné zvláštním zákonem a neobsahují ani jiné informace chráněné podle zvláštních zákonů. Navíc podle § 43 odst. 4 s. ř. s. platí, že z nahlížení nelze vyloučit části spisu uvedené v § 43 odst. 3 s. ř. s., jimiž byl nebo bude prováděn důkaz soudem. Stěžovatel v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 - 117, č. 2383/2011 Sb. NSS.

[11] Na tvrzení o popsaném procesním pochybení městského soudu stěžovatel navázal nesouhlasem s názorem městského soudu, kterým tento soud aproboval rozsah dokumentů, které bylo nutno anonymizovat, a to v souladu s tvrzením žalovaného. Stěžovatel upozorňuje, že rozsah 155 normostran nebyl vůbec dokazován a totéž platí o časové dotaci dvou minut údajně potřebné na anonymizaci normostrany textu. Stěžovatel v rámci žádosti o informace požadoval rozhodnutí v exekučních věcech, která jsou z podstaty věci méně náročná na anonymizaci než některá jiná rozhodnutí (např. v trestních věcech). To městský soud taktéž nijak nezohlednil.

[12] Ve druhém okruhu kasačních námitek stěžovatel namítl nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu pro nesrozumitelnost. Stěžovatel nesouhlasí s tím, že by namítal obecnou protiústavnost požadavku na úhradu nákladů za mimořádné rozsáhlé vyhledávání. Stěžovatelova žalobní námitka podle jeho přesvědčení spočívala v tom, že k protiústavnosti a rozporu se zákonem došlo v jeho konkrétní věci, nikoli že taková forma úhrady je obecně protiústavní.

[13] Ve třetím okruhu kasačních námitek stěžovatel opakovaně namítl nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného o odložení žádosti. Městský soud věc nesprávně posoudil, pokud tuto vadu rozhodnutí žalovaného neshledal. Pakliže je odložení žádosti o informace považováno za rozhodnutí v materiálním smyslu, musí být řádně odůvodněno, což se v posuzovaném případě nestalo. Není možné, aby odůvodnění jako celek bylo roztroušeno do jednotlivých výstupů žalovaného, resp. ministerstva jako nadřízeného orgánu. I tato skutečnost ztěžuje stěžovatelovu obranu a upírá mu jeho právo na spravedlivý proces. Navíc rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné i z toho důvodu, že žalovaný a ministerstvo jako nadřízený orgán používají při posouzení obsahu požadovaných informací různé termíny.

[14] Ve čtvrtém okruhu kasačních námitek stěžovatel nesouhlasí s právním názorem městského soudu, podle kterého žalovaný uspokojivě obhájil, proč anonymizér, kterým je

pokračování

vybaven, nebylo vhodné použít a bylo by nutné provést anonymizaci „ručně“ ve shora specifikované časové dotaci. K tomu stěžovatel předložil vyřízení jiné jeho žádosti o informace Obvodním soudem pro Prahu 4. Ten dle stěžovatele využil anonymizér, což zkrátilo i zlevnilo vyřízení jeho žádosti. I kdyby navíc byl anonymizér nekvalitní, jak tvrdil žalovaný, pak toto pochybení žalovaného nemůže jít k tíži občana, a ten nemůže být nucen k úhradám, které jsou důsledkem zastaralých a neúčelných postupů. K tomu stěžovatel odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 29. 6. 2021, sp. zn. III. ÚS 3339/20, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2017 č. j. 6 As 326/2016 - 32.

[15] V pátém okruhu kasačních námitek stěžovatel nesouhlasí s tím, jak se městský soud vypořádal s jeho polemikou ohledně Instrukce. Podle stěžovatele má povinnost vydat sazebník úhrad povinný subjekt. Povinným subjektem je zde žalovaný, nikoliv ministerstvo. Nadřízený orgán může vydat vnitřní předpis, který bude pro podřízené orgány závazný. Nemůže však nahrazovat pravomoc povinného subjektu k vydání sazebníku, který působí navenek vůči občanům požadujícím informace podle InfZ. Je také nezodpovězenou otázkou, zda byla Instrukce zrušena, nebo je stále platná. Stěžovatel rovněž tvrdil a dokládal, že Instrukce v době podání žádosti nebyla nikde veřejně dostupná a dohledatelná. Skutečnost, že Instrukce je nyní dostupná na internetových stránkách ministerstva, je irelevantní, protože soud má vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Nadto městský soud ani neprovedl řádný důkaz Instrukcí. Odkaz z internetových stránek ministerstva, získaný ke dni jednání před soudem, je zcela bezpředmětný.

[16] V posledním okruhu kasačních námitek stěžovatel dodal, že rozsudek městského soudu je nepřezkoumatelný ještě z důvodu tzv. opomenutých důkazů. V odůvodnění rozsudku chybí vypořádání toho, jaké byly provedeny konkrétní důkazy, jaké konkrétní byly zamítnuty, a jak z nich případně městský soud ve svých úvahách vycházel či jak je hodnotil.

[17] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Hodnocení věci Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102, věta první s. ř. s.), proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je řádně zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[19] Kasační stížnost **není důvodná**.

III.1 Obecné vymezení předmětu řízení o kasační stížnosti

[20] Podstata stávajícího sporu spočívá v tom, zda byl žalovaný jako povinný subjekt oprávněn podmínit poskytnutí stěžovatelem požadovaných soudních rozhodnutí

v anonymizované podobě zaplacením úhrady v jím stanovené výši a zda byla tato výše stanovena v souladu se zákonem. Žalovaný přitom vyšel z toho, že stěžovatelem požadovaná soudní rozhodnutí odpovídala rozsahu 155 normostran, přičemž jejich anonymizace měla trvat minimálně 5 hodin (alespoň 2 minuty na normostranu). Za každou hodinu činnosti žalovaný na základě Instrukce požadoval po stěžovateli částku ve výši 200 Kč, tedy celkovou částku 1 000 Kč.

[21] Podle § 17 odst. 1 InfZ jsou povinné subjekty *v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.*

[22] Podle § 17 odst. 3 InfZ *v případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d), ze kterého je patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o ní rozhoduje a u kterého povinného subjektu se podává.*

[23] Podle § 17 odst. 5 InfZ *poskytnutí informace podle odstavce 3 je podmíněno zaplacením požadované úhrady. Pokud žadatel do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady úhradu nezaplatí, povinný subjekt žádost odloží. Po dobu vyřizování stížnosti proti výši požadované úhrady lhůta podle věty druhé neběží.*

[24] Judikatura Nejvyššího správního soudu opakovaně dospěla k závěru, že úhradou ve smyslu § 17 InfZ lze podmínit i anonymizaci požadovaných soudních rozhodnutí, resp. vyhledávání v těchto rozhodnutích eventuálních informací, které nelze podle InfZ poskytnout (k tomu srov. zejména rozsudek ze dne 31. 7. 2014, č. j. 5 As 76/2014 - 23, č. 3109/2014 Sb. NSS, či ze dne 24. 6. 2020, č. j. 6 As 63/2020 - 18). Tento závěr potvrzuje i Ústavní soud, podle kterého „je možné pod ‚mimořádně rozsáhlé vyhledávání‘ podřadit nejen písemné zpracování vyhledaných informací, ale i čas strávený vyhledáváním těch informací, které musí být z poskytnutí vyloučeny“ (nález sp. zn. III. ÚS 3339/20, odst. 35). V nyní posuzovaném případě se jedná právě o takovou situaci.

III.2 Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku

[25] Nejvyšší správní soud nejprve přistoupil k posouzení námítky nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu. Případnou nepřezkoumatelností rozsudku je totiž povinen se podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat z úřední povinnosti, a to i bez námítky stěžovatele. Vlastní přezkum rozsudku je pak možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tedy že je srozumitelný a vychází z důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský (městský) soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku jeho rozhodnutí. Tato kritéria napadený rozsudek splňuje. Městský soud se vypořádal se všemi relevantními žalobními námitkami. Z jeho rozsudku je zřejmé, že se městský soud zabýval všemi okruhy stěžovatelových žalobních námitek, a postavil vůči všem ucelený a srozumitelně podaný právní názor. Z napadeného rozsudku je zřejmé, z jakých důvodů považoval městský soud postup žalovaného za souladný

pokračování

se zákonem (a případně i s ústavním pořádkem). To, že s tímto odůvodněním stěžovatel nesouhlasí, již není otázkou (ne)přezkoumatelnosti napadeného rozsudku, ale jeho věcné správnosti, kterou se kasační soud zabývá níže.

[26] Nejvyšší správní soud dodává, že v daném případě námitka nepřezkoumatelnosti úzce souvisí s procesním postupem městského soudu, zejména při dokazování v rámci ústního jednání. Právě neprovedení některých důkazů má dle stěžovatele vliv na to, že závěry městského soudu jsou nepřezkoumatelné, resp. že se městský soud nepřezkoumatelně ztotožnil s rozhodnutím žalovaného o odložení žádosti, které je podle stěžovatele též nepřezkoumatelné. Takto vymezená argumentace však nemíří ani tak vůči vlastní nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, ale spíše vůči procesnímu postupu městského soudu. To už je ale dle kasačního soudu otázka odlišná od samotné nepřezkoumatelnosti, a proto jí tento soud bude zabývat níže v rámci věcného posouzení příslušných kasačních námitek.

[27] Stěžovatel namítl rovněž nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu z důvodu jeho nesrozumitelnosti. Tu spatřuje v tom, že městský soud chybně interpretoval jednu z jeho námitek. Stěžovatel dle svého přesvědčení nenamítal obecnou protiústavnost úhrady za poskytnutí informací jako celku, nýbrž za protiústavní označil postup žalovaného v jeho konkrétní věci.

[28] Ani tato námitka není důvodná. Nejvyšší správní soud ustáleně upozorňuje, že nepřezkoumatelnost rozsudků je třeba vykládat jako výjimečnou situaci v jejím skutečném smyslu, tedy jako situaci, kdy napadený rozsudek vůbec není možné přezkoumat (např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016 - 123, č. 3668/2018 Sb. NSS, odst. [29], či rozsudek tohoto soudu ze dne 20. 8. 2025, č. j. 1 As 199/2024 - 30, odst. [7]). K takové situaci nyní bezesporu nedošlo. Pokud se městský soud v odst. 24 svého rozsudku zabýval i ústavností úpravy úhrady podle § 17 InfZ, ačkoli stěžovatel tuto námitku dle svého tvrzení takto nezamýšlel, rozhodně se nemůže jednat o důvod pro zrušení napadeného rozsudku. Městský soud tím totiž fakticky stěžovateli nic „neupřel“. Způsobem svého posouzení stěžovatelův případ pouze zasadil do širšího argumentačního rámce. Podstatné přitom je, že v dalších pasážích svého rozsudku se městský soud v dostatečném rozsahu zabýval stěžovatelovou konkrétní situací a argumentací, k čemuž zaujal přezkoumatelné stanovisko, které nemůže z hlediska jeho srozumitelnosti vzbuzovat pochyby.

[29] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku stěžovatel spatřuje i v tom, že se v něm městský soud údajně nevypořádal s tím, jaké důkazy provedl, jaké neprovedl a jak provedené důkazy hodnotil.

[30] Ani tato dílčí námitka není důvodná. K uvedeným otázkám se městský soud vyjádřil v odst. 16 svého rozsudku. Zde uvedl, že na základě vlastního uvážení při ústním jednání provedl důkaz Instrukcí, kterou si opatřil na internetových stránkách ministerstva, a to za účelem prokázání její existence. Dále sdělil, že při rozhodování o žalobě vycházel také z obsahu správního spisu, jímž se dle jeho konstatování dokazování v řízení před správními soudy neprovádí. Takto opatřená skutková zjištění městskému soudu, jak uvedl, postačovala k posouzení žaloby, a proto stěžovatelem navržené důkazy pro nadbytečnost zamítl.

[31] Nejvyšší správní soud tedy nesouhlasí s kasační námitkou, podle které se městský soud k provádění důkazů nijak nevyjádřil. Ani ohledně provádění důkazů Nejvyšší správní soud neshledal pochybení městského soudu. Touto otázkou se bude zabývat níže, v části III.4 tohoto rozsudku.

III.3 Tvrzená nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného o odložení žádosti

[32] Stěžovatel také, jak již bylo naznačeno, namítl nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného o odložení žádosti (tuto otázku podle něj městský soud posoudil nesprávně). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného podle stěžovatele spočívá v tom, že žalovaný řádně neodůvodnil odložení stěžovatelovy žádosti, přičemž takové rozhodnutí je dle judikatury považováno za rozhodnutí v materiálním smyslu. Podle stěžovatele není přípustné, aby adresát veřejné správy dohledával odůvodnění odložení jeho žádosti v jednotlivých přípisech žalovaného a ministerstva jako nadřízeného správního orgánu.

[33] Touto námitkou se zabýval městský soud v odst. 25 svého rozsudku. Nepovažoval ji za důvodnou; s tímto hodnocením Nejvyšší správní soud souhlasí. Obecně lze říci, že procesním postupem, povahou aktů a následnou soudní ochranou v případě povinnosti žadatele o informace zaplatit úhradu ve smyslu § 17 InfZ se Nejvyšší správní soud zabýval především v usnesení svého rozšířeného senátu ze dne 21. 9. 2010, č. j. 2 As 34/2008 - 90, č. 2164/2011 Sb. NSS, které příhodně zmínil městský soud v odst. 23 svého rozsudku. V tomto usnesení dospěl rozšířený senát k závěru, že sdělení požadavku na úhradu za poskytnutí informace a o výši této úhrady dle § 17 odst. 3 InfZ ani rozhodnutí o stížnosti žadatele, který nesouhlasí s výší úhrady jemu sdělené (§ 16a odst. 7 InfZ), nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 s. ř. s., ani rozhodnutími správního orgánu ve věci soukromoprávní (§ 68 písm. b) s. ř. s.). Rozhodnutím podle § 65 s. ř. s. je však rozhodnutí, jímž povinný subjekt žádost o poskytnutí informace pro nezaplacení úhrady následně odložil (§ 17 odst. 5 zákona InfZ). Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2013, č. j. 6 Ans 16/2012 - 62, č. 2959/2014 Sb. NSS, ze kterého opět správně vyšel již městský soud (srov. odst. 25 napadeného rozsudku), se žadatel o informace může bránit žalobou ve správním soudnictví přímo proti rozhodnutí povinného subjektu o odložení žádosti o informace podle § 17 odst. 5 InfZ.

[34] Z předmětného usnesení rozšířeného senátu a rozsudku č. j. 6 Ans 16/2012 - 62 tedy zřetelně vyplývá, že v případě úhrady podle § 17 InfZ dochází k jakémusi „řetězení“ aktů, přičemž správní žalobou napadnutelným aktem je až rozhodnutí povinného subjektu o odložení žádosti o informace pro nezaplacení úhrady. K povaze tohoto konkrétního rozhodnutí se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku č. j. 6 Ans 16/2012 - 62. V něm (v odst. [49]) dospěl k závěru, že *„rozhodnutí o odložení žádosti o informace podle § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím nemusí být vydáno formou usnesení podle správního řádu a je možné samotné rozhodnutí o odložení žádosti podle § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím pouze poznamenat do spisu. Žadatel však musí být o vydání tohoto rozhodnutí povinným subjektem prokazatelným způsobem vyrozuměn, aby mohl efektivně využít svého práva na soudní ochranu podáním žaloby ve správním soudnictví. Za dostačující pak lze považovat i neformální písemné sdělení o odložení žádosti o informace pro nezaplacení požadované úhrady tak, jak bylo žalovaným provedeno v projednávané věci. Nejvyšší správní soud zároveň připomíná, že má-li být následně rozhodnutí o odložení žádosti podle § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím přezkoumáváno soudem ve správním soudnictví,*

pokračování

pak je také třeba, aby rozhodnutí o odložení žádosti podle § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím bylo alespoň stručně zdůvodněno, jinak by bylo třeba je považovat za nepřezkoumatelné“.

[35] Z uvedené judikatury je zřejmé, že Nejvyšší správní soud zejména s ohledem na zmíněné „řetězení“ (resp. vzájemné se doplňování v jeden celek – viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2020, č. j. 2 As 183/2019 - 23, odst. [25]) jednotlivých aktů neklade u samotného rozhodnutí o odložení žádosti o informace takové nároky na odůvodnění jako u „standardních“ správních rozhodnutí. V nynějším případě přitom i podle Nejvyššího správního soudu rozhodnutí žalovaného, navazující na celkový postup ve věci a jednotlivá předchozí rozhodnutí, která byla v jeho rámci vydána (oznámení a rozhodnutí ministerstva – srov. výše odst. [1] a [2]), dostalo požadavkům na dostatečné odůvodnění a přezkoumatelnost.

[36] Jak konstatoval už městský soud v odstavci 25 svého rozsudku, žalovaný v rozhodnutí o odložení žádosti (které mělo formu přípisu ze dne 18. 2. 2025) stručně sdělil, proč měl za naplněné podmínky pro odložení žádosti podle § 17 odst. 5 InfZ. V něm žalovaný odkázal na žalobci doručené (a tudíž mu známé) oznámení ze dne 27. 11. 2024, v němž podrobněji a s odkazem na Instrukci zdůvodnil, proč poskytnutí informace podmínil zaplacením úhrady ve stanovené výši. Za takové situace nelze rozhodnutí žalovaného o odložení žádosti považovat za nepřezkoumatelné. Správný je tak i závěr městského soudu, že daná podoba rozhodnutí žalovaného umožňovala žalobci efektivně využít svého práva na soudní ochranu podáním žaloby ve správním soudnictví; stěžovateli totiž muselo být zřejmé, jaké závěry žalovaného má v soudním řízení napadat a zpochybňovat. Jak navíc rovněž konstatoval již městský soud, možnost efektivního využití práva na soudní ochranu vyplývá i z následného stěžovatelova postupu, který vůči předepsané úhradě uvedl v žalobě i následné kasační stížnosti obsáhlou polemiku.

[37] I zde Nejvyšší správní soud doplňuje, že námitka nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného míří opět spíše k procesnímu postupu (tentokrát v rámci správního řízení), v němž se stěžovatel nemohl seznámit s celým obsahem správního spisu (zejména soudními rozhodnutími, o jejichž vydání žádal). To se však více než vlastní nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného týká procesního postupu žalovaného podle § 20 odst. 7 InfZ, dle kterého jsou z nahlížení do spisu vyloučeny mj. *části spisu obsahující informace, jejichž poskytnutí je předmětem žádosti a nebyly podle ní dosud poskytnuty*. Problematikou tohoto ustanovení se však zdejší soud bude zabývat až níže v souvislosti s dalšími kasačními námitkami.

[38] Dále stěžovatel namítl nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného z důvodu, že žalovaný a ministerstvo spravedlnosti jako orgán rozhodující o jeho stížnosti používali při posouzení obsahu požadovaných informací různé termíny. Touto námitkou se Nejvyšší správní soud nemohl pro její nepřipustnost zabývat. Uvedenou námitku totiž stěžovatel uvedl poprvé až v řízení o kasační stížnosti, ačkoli ji mohl uvést již v řízení před městským soudem. Tato námitka je tedy podle § 104 odst. 4 s. ř. s. v kasačním řízení nepřipustná.

III.4 Dokazování před městským soudem

[39] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že městský soud porušil jeho právo na spravedlivý proces a princip kontradiktornosti řízení tím, že mu při jednání neumožnil nahlédnout do požadovaných rozhodnutí, která byla součástí správního spisu, a současně jimi neprovedl navržený důkaz. Tato námitka není důvodná.

[40] Již výše Nejvyšší správní soud shrnul, že městský soud provedl při ústním jednání dne 29. 7. 2025 důkaz pouze Instrukcí, na základě které žalovaný stanovil výpočet celkové úhrady. Stěžovatel se však v řízení před městským soudem domáhal i provedení soudních rozhodnutí, o jejichž vydání žádal, jako důkazů. K tomu stěžovatel uváděl především dvě skupiny námitek – zaprvé chtěl na základě provedení předmětných rozhodnutí jako důkazů ověřit, že tato soudní rozhodnutí mají ve svém celku skutečně 155 normostran textu. Rovněž chtěl zpochybnit, že anonymizace každé (normo)strany zabere cca 2 minuty, z čehož vycházel žalovaný. Právě proto tedy měl stěžovatel zájem o provedení požadovaných soudních rozhodnutí jako důkazů.

[41] Městský soud provedení daných rozhodnutí jako důkazů zamítl. Vycházel z toho, že jejich zpřístupněním žalobci formou nahlížení do spisu (resp. nahlédnutím v průběhu ústního jednání) by vedlo k popření smyslu rozhodnutí žalovaného, potažmo důvodu jeho vydání. Přitom, jak už kasační soud uvedl výše, také konstatoval, že tato soudní rozhodnutí jsou součástí správního spisu, kterým se dokazování neprovádí. Nejvyšší správní soud dále vysvětlí, proč byl za dané situace městského soudu v souladu se zákonem.

[42] Nahlížení do spisu a dokazování utajovanými, resp. jinými zákonem chráněnými informacemi, upravuje pro soudní řízení správní § 45 odst. 3 a 4 s. ř. s. Ačkoli stěžovatel v kasační stížnosti odkázal na § 43 odst. 3 a 4 s. ř. s., je z jejího obsahu zřejmé, že jde o chybu v psaní, neboť stěžovatelova argumentace zjevně směřovala k tomu, že nebyly splněny podmínky právě § 45 odst. 3 a 4 s. ř. s., a nikoli § 43 odst. 3 a 4 s. ř. s. Jak je ostatně z textu zákona zřejmé, ustanovení § 43 odst. 3 a 4 ani nejsou v s. ř. s. obsažena.

[43] Podle § 45 odst. 3 s. ř. s. *při předložení spisu správní orgán vždy označí ty části spisu, které obsahují utajované informace chráněné zvláštním zákonem nebo jiné informace chráněné podle zvláštních zákonů. Předseda senátu tyto části spisu vyloučí z nahlížení; to platí i o písemnostech nebo záznamech, které byly v řízení před správním orgánem uchovávány odděleně mimo spis. To platí přiměřeně i o spisech soudu.*

[44] Podle § 45 odst. 4 s. ř. s. *z nahlížení nelze vyloučit části spisu uvedené v odstavci 3, jimiž byl nebo bude prováděn důkaz soudem. Z nahlížení nelze dále vyloučit ani ty části spisu, do nichž měl účastník právo nahlížet v řízení před správním orgánem. Písemnosti nebo záznamy, které byly v řízení před správním orgánem uchovávány odděleně mimo spis a na něž se nevztahovala ustanovení o nahlížení do spisu, lze poskytnout k nahlížení jen tehdy, pokud předseda senátu rozhodne, že tím nemůže dojít k ohrožení nebo vážnému narušení činnosti zpravodajských služeb nebo policie. Před rozhodnutím si předseda senátu vyžádá vyjádření orgánu, který informace obsažené v těchto písemnostech nebo záznamech poskytl.*

[45] Přitom podle § 20 odst. 7 InfZ jsou, jak kasační soud zmínil shora v odst. [37], z nahlížení do spisu jsou vyloučeny mj. *části spisu obsahující informace, jejichž poskytnutí je předmětem žádosti a nebyly podle ní dosud poskytnuty.* Stěžovatel se tedy mylí, pokud se domnívá, že obecně nebyl žádný důvod pro vyloučení jím požadovaných soudních

pokračování

rozhodnutí z nahlížení, ať již ve správním řízení nebo v řízení před soudem. Předmětná rozhodnutí (jakožto „informace“ požadované podle InfZ), totiž spadají pod hypotézu § 45 odst. 3 s. ř. s., neboť se na základě § 20 odst. 7 InfZ jedná o *jiné informace chráněné podle zvláštního zákona*.

[46] Pro případ správního řízení lze odkázat na závěry komentářové literatury: „*Vyloučení informací z nahlížení do spisu podle § 20 odst. 7 [InfZ] se bude týkat i případů, v nichž zpřístupnění informace nebrání zákonná ochrana, avšak dosud nebyly vydány. Půjde typicky o situace, v nichž povinný subjekt uplatnil úhradu nákladů, které dosud nebyly zaplacený. Podle § 17 odst. 5 je totiž poskytnutí informace podmíněno zaplacením požadované úhrady, a ani toto pravidlo by nemělo být obcházeno skrze nahlížení do spisu*“ (Furek, A. § 20 [Užití SpŘ]. In: Furek, A., Rothanzl, L., Mišek, J., Ludvík, O. Zákon o svobodném přístupu k informacím. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2025, s. 1690). V případě řízení před soudem dospívá doktrína k závěru, že „*[u]stanovení § 20 odst. 7 [InfZ] je formulováno jako obecné pravidlo pro jakékoli nahlížení do spisu. Uplatní se proto i v případě nahlížení do soudního spisu (tedy ve spojení s § 45 SŘS)*“ (tamtéž, s. 1693).

[47] Z uvedeného tedy plyne, že podklady vedené ve „zvláštním režimu“ v řízení podle InfZ mohou být soudu předloženy tak, aby bylo vyloučeno jejich zpřístupnění osobám, které k tomu dle InfZ nejsou oprávněny (například prostřednictvím nahlížení do spisu), avšak zároveň byl zachován účinný soudní přezkum. Již z toho plyne, že samotná skutečnost, že určitá písemnost byla soudu předložena k přezkumu, nezakládá bez dalšího právo žalobce se s ní seznámit.

[48] Stěžovatel přehlíží, že § 45 odst. 4 s. ř. s. nedopadá na každou listinu, kterou účastník navrhne k důkazu, nýbrž jen na ty části spisu, jimiž byl nebo bude důkaz skutečně proveden soudem. Městský soud v nynější věci požadovanými rozhodnutími důkaz neprovedl. Naopak výslovně uvedl, že při rozhodování vycházel z obsahu správního spisu, jímž se v řízení před správními soudy důkaz neprovádí, a že další důkazní návrhy zamítl jako nadbytečné. Za této procesní situace nenastal předpoklad pro použití § 45 odst. 4 věty první s. ř. s.

[49] Tento postup odpovídá ustálené judikatuře Nejvyššího správního soudu. Již v rozsudku ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 - 117, č. 2383/2011 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud vyslovil, že vychází-li soud z údajů obsažených ve správním spise, aby ověřil skutkový a právní stav, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí, nejde o dokazování ve smyslu § 52 s. ř. s. V obdobném kontextu neveřejných částí správního spisu Nejvyšší správní soud např. v rozsudcích ze dne 14. 2. 2018, č. j. 1 Afs 367/2017 - 35, odst. [31] a [32], ze dne 31. 10. 2019, č. j. 1 Afs 469/2018 - 54, odst. [28] a [29], či ze dne 26. 9. 2018, č. j. 2 Afs 54/2018 - 39, odst. [35], dovodil, že soud se může s neveřejnou částí spisu sám seznámit, aby posoudil její relevanci a zákonnost postupu správního orgánu, aniž by jí prováděl důkaz.

[50] Kasační soud si uvědomuje, že judikatura zmíněná v odst. [49] se týká daňových věcí. S ohledem na znění § 65 odst. 1 písm. a) a § 66 odst. 1 je daňového řádu (které ve svém důsledku představují úpravu analogickou § 20 odst. 7 InfZ) však uvedený procesní závěr přenositelný i na nyní posuzovanou situaci, v níž zvláštní zákon rovněž zakládá režim omezeného přístupu k určité části správního spisu.

[51] Zde Nejvyšší správní soud připomíná, že podle § 65 odst. 1 písm. a) daňového řádu *do vyhledávací části spisu se zakládají písemnosti, které mohou být uplatněny v řízení jako důkazní prostředek, jestliže by jejich zpřístupnění daňovému subjektu zmařilo nebo ohrozilo cíl správy daní, účel úkonu nebo ohrozilo objektivnost důkazu.* Podle § 66 odst. 1 (v části před středníkem) daňového řádu *daňový subjekt je oprávněn u správce daně nahlédnout do částí spisu týkajících se jeho práv a povinností, které označí, s výjimkou části vyhledávací.*

[52] Nejvyšší správní soud v odst. [31] rozsudku č. j. 1 Afs 367/2017 - 35 uvedl závěr relevantní i pro nynější věc: *„Další stěžovatelčina námitka míří proti postupu krajského soudu, který měl dle jejího názoru provést důkazy z vyhledávací části spisu a umožnit jí se k nim vyjádřit. Krajský soud však správně poukázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 17. 9. 2015, č. j. 62 Af 75/2014 - 230, č. 3335/2016 Sb., který se zabýval stejnou situací ověřování skutečností ve vyhledávací části spisu v rámci přezkumu zajišťovacího příkazu, a který právě při aplikaci principů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011, č. j. 7 As 31/2011 - 101, na který stěžovatelka upozorňuje, dospěl k následujícím závěrům. „Pokud vyhledávací činností správce daně získal relevantní poznatky, které nasvědčují tomu, že jsou naplněny zákonné předpoklady pro zajištění daně (§ 167 a násl. zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu), pak je v této souvislosti též legitimním požadavkem zajistit, aby některé údaje týkající se probíhajícího šetření nebyly daňovému subjektu zpřístupněny.“ ... „Za účelem, aby soud plně dostál smyslu soudního přezkumu, pak ve fázi řízení, kdy se nemůže žalobce seznámit s obsahem vyhledávací části správního spisu (§ 66 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu), soud „supluje“ procesní aktivitu žalobce a seznámí se s obsahem vyhledávací části správního spisu, a to z hlediska jeho relevance ve vztahu k odůvodnění zajišťovacího příkazu.“ S tímto přístupem se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje, neboť vždy je třeba najít vyvážené řešení mezi zájmem na utajení některých informací v dané fázi řízení a soudní ochranou účastníka“.* (Zdejší soud pak v odst. [32] citovaného rozsudku navázal na závěry vyslovené v rozsudku č. j. 9 Afs 8/2008 - 117, týkající se „dokazování“ správním spisem v řízení před soudem, jak byly vzpomenuty v odst. [49] shora.)

[53] Nelze proto přisvědčit stěžovateli, že již samotným návrhem na provedení důkazu požadovanými rozhodnutími získal právo se s nimi při jednání seznámit. Takový výklad by ve svých důsledcích popřel smysl § 20 odst. 7 InfZ. Stačilo by totiž, aby žadatel v každé věci navrhl jako důkaz právě tu informaci, která mu dosud nebyla poskytnuta, a zvláštní zákonná ochrana těchto podkladů by se v soudním řízení zcela minula účinkem.

[54] Městskému soudu přisvědčit v tom, že úplné nahlížení do všech stěžovatelem požadovaných soudních rozhodnutí by v souvislosti s úpravou dle § 20 odst. 7 InfZ popřelo smysl celého soudního řízení, neboť by stěžovatel mohl „bezplatně“ nahlédnout do všech rozhodnutí, jejichž poskytnutí mu bylo kvůli nezaplacení úhrady žalovaným odepřeno (zde je irrelevantní stěžovatelova argumentace, že v tomto případě převyšuje soudní poplatek za podanou žalobu částku, kterou po něm za zpřístupnění informací požadoval žalovaný – v posuzovaném případě tomu tak skutečně je, obecně však nelze vyloučit, že by nepoměr těchto částek mohl být tak velký, že by přímo „vyzýval“ k obcházení povinnosti k úhradě prostřednictvím podávání správních žalob). Důvodová zpráva k novele InfZ (důvodová zpráva k zákonu č. 241/2022 Sb., Zvláštní část, k bodu 48 – § 20 odst. 7), kterou bylo právě ustanovení § 20 odst. 7 do InfZ doplněno, uvádí, že se doplňuje „výslovné ustanovení, které z nahlížení do spisu o žádosti o informace vylučuje části spisu obsahující informace, u nichž byla

pokračování

povinným subjektem uplatněna ochrana. Tím se poskytne výslovný zákonný základ pro odmítnutí požadavků žadatelů, kteří se zejména v rámci odvolacího řízení využívají nahlížení do správního spisu podle § 38 správního řádu (obvykle u odvolacího orgánu) domáhají jako účastníci řízení o odvolání nahlédnout do správního spisu vedeného o odmítnutí žádosti o informace. Tím se snaží obejít ochranu informací, uplatněnou postupem podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Nově bude moci odvolací orgán (i povinný subjekt) odmítnout nahlížení do této části spisu s odkazem na § 20 odst. 7 (postupem podle § 38 správního řádu).“ V nynějším případě se jedná v zásadě o stejnou problematiku, která se ze (správního) řízení o žádosti o informace přesunula do řízení soudního.

[55] Nejvyšší správní soud zároveň nepřehlíží, že omezení nahlížení do části správního spisu ovlivňuje procesní pozici stěžovatele. Takové omezení však InfZ v projednávané otázce výslovně předpokládá a kompenzuje je povinností soudu „neverejné“ podklady sám přezkoumat. Právě tím je zachována soudní kontrola zákonnosti, aniž by bylo automaticky prolomeno omezení přístupu k dosud neposkytnutým informacím. Správní soud zde, jak již bylo řečeno, „supluje“ procesní aktivitu účastníka řízení a seznámí se s obsahem správního spisu, do které účastník řízení nemohl nahlížet. Ani z pohledu principu kontradiktornosti soudního řízení proto nelze uzavřít, že by městský soud postupoval nezákonně již tím, že stěžovateli neumožnil nahlédnout do písemností podléhajících režimu § 20 odst. 7 InfZ, jestliže jimi současně neprováděl důkaz.

[56] Kasační námitka proti tomu, že městský soud stěžovateli neumožnil při jednání seznámit se s požadovanými rozhodnutími, resp. jimi neprováděl dokazování, proto není důvodná.

[57] K otázce dokazování před městským soudem Nejvyšší správní soud dodává, že není důvodná ani kasační námitka, že bez znalosti obsahu požadovaných rozhodnutí nebyl schopen účinně zpochybnit úvahy žalovaného o rozsahu a časové náročnosti anonymizace. Ze správního spisu, z oznámení o výši úhrady i z rozhodnutí ministerstva o stížnosti totiž bylo zřejmé, z jakých premis žalovaný vycházel: z celkového rozsahu požadovaných rozhodnutí vyjádřeného počtem normostran a z časového odhadu potřebného k vyhledání a znečitelnění neposkytnutelných údajů. Stěžovatel proti těmto premisám také konkrétně brojil, a to jak v žalobě, tak při jednání před městským soudem. Jeho argumentace se tedy neodehrávala „naslepo“ v tom smyslu, že by vůbec neznal důvody, o něž se napadené správní rozhodnutí opíralo. To, že neznal celý obsah všech požadovaných rozhodnutí, ještě neznamená, že nemohl brojit proti závěrům o oprávněnosti požadované úhrady.

[58] Pokud stěžovatel v této souvislosti namítá, že městský soud měl provést důkaz alespoň jedním anonymizovaným rozhodnutím předloženým při jednání, Nejvyšší správní soud připomíná, že soud není povinen provést všechny účastníkem navržené důkazy, avšak musí uvést, proč je neprovedl. Tento závěr plyne z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. například rozsudek ze dne 27. 9. 2017, č. j. 10 Azs 199/2017 - 40, odst. [19], nebo rozsudek ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 As 274/2016 - 38, odst. [15]). Zároveň platí, že důkazní návrh lze zamítnout i pro nadbytečnost, je-li skutkový stav v rozsahu rozhodném pro posouzení věci již zjištěn (srov. již výše odst. [16] tohoto rozsudku).

[59] Právě takto městský soud v nyní projednávané věci postupoval. Vysvětlil, že při rozhodování vycházel ze správního spisu a že skutkový podklad, který měl

k dispozici, postačuje pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí; proto další navržené důkazy zamítl jako nadbytečné. Nejde tedy o situaci, kdy by soud důkazní návrhy pominul bez jakékoli reakce. Stěžovatel ve skutečnosti brojí proti tomu, jak městský soud jeho důkazní návrhy věcně vyhodnotil, nikoliv proti tomu, že by se jimi soud nezabýval. Otázkou věcné správnosti postupu městského soudu se v tomto směru Nejvyšší správní soud zabývá dále v části III.5 tohoto rozsudku.

III.5 Ostatní kasační námitky – (ne)užití anonymizéru a otázky týkající se Instrukce

[60] Stěžovatel namítal nedostatečné využití anonymizéru. Pokud by podle stěžovatele žalovaný využil anonymizér, mohla být doba potřebného času na anonymizaci kratší, což by snížilo výši požadované úhrady. K tomu stěžovatel odkázal na postup Obvodního soudu pro Prahu 4, který dle jeho názoru při poskytování informací dle InfZ anonymizér zjevně používá, a na judikaturu Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu.

[61] Městský soud v odst. 28 svého rozsudku stěžovatele správně upozornil, že povinnost soudů zveřejňovat podle vyhlášky č. 403/2022 Sb. (anonymizovaná) pravomocná rozhodnutí, se nevztahuje na soudní rozhodnutí v exekučních věcech (která byla předmětem žádosti stěžovatele). Zveřejňování a anonymizace takových rozhodnutí se tedy neděje automaticky, ale v zásadě pouze v rámci vyřizování žádostí o informace (provedení anonymizace těchto rozhodnutí by žalovaný jinak ke své činnosti nepotřeboval a neprováděl by ji).

[62] Městský soud (opět v odst. 28 svého rozsudku) také příležitostně odkázal na právní názor Nejvyššího správního soudu vyjádřený v rozsudku č. j. 5 As 76/2014 - 23, podle něhož přítomnost „*neposkytnutelných*“ údajů, jak je označil městský soud, „*nelze v žádném ze soudních rozhodnutí předem vyloučit, je tedy v každém případě třeba tato rozhodnutí důkladně projít (pročíst) a identifikovat tyto případné údaje, které poskytnuty být nemohou, a které tedy mají být v poskytnutých kopiích anonymizovány, resp. znečitelněny.*“ Při provádění anonymizace je tedy i podle Nejvyššího správního soudu v zásadě nutno pečlivě celé rozhodnutí projít bez ohledu na pravděpodobnost výskytu dotčených údajů a jejich celkový počet.

[63] Městský soud se navíc nemohl blíže zabývat stěžovatelovou žalobní námitkou ohledně údajného využívání anonymizérů dalšími subjekty ve shodném postavení jako žalovaný, neboť stěžovatel žádné takové případy v řízení před městským soudem nedoložil (srov. odst. 31 rozsudku městského soudu). Proto Nejvyšší správní soud do svého právního hodnocení v nynějším řízení nezahrnul stěžovatelův odkaz na vyřízení jeho žádosti o informace Obvodním soudem pro Prahu 4 ze dne 29. 9. 2025. Tímto odkazem stěžovatel evidentně reaguje právě na skutečnost, že v řízení před městským soudem nepodložil své výše uvedené tvrzení žádnými důkazy a městský soud se tak jeho námitkou nemohl podrobněji zabývat. Jedná se tak o situaci, na kterou pamatuje § 109 odst. 5 s. ř. s., podle kterého Nejvyšší správní soud nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil až poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Smyslem toho ustanovení je totiž právě zamezit situaci, kdy by Nejvyšší správní soud rozhodoval o kvantitativně i kvalitativně bohatším návrhu stěžovatele, než o jakém mohl rozhodovat soud v předchozím řízení (srov. např. rozsudky tohoto soudu ze dne 18. 3. 2004, č. j. 4 Azs 1/2004 - 68, či ze dne 27. 5. 2004, č. j. 5 Afs 45/2004 - 48).

pokračování

[64] Konečně důvodnost tohoto okruhu kasačních námitek nemohl založit ani stěžovatelův odkaz na nálezu Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 3339/20 či rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 326/2016 - 32. Daný nálezu Ústavního soudu i rozsudek Nejvyššího správního soudu se týkaly jiných subjektů a jiných situací, než nynější případ. Jako povinný subjekt v těchto řízeních vystupovalo Policejní prezidium České republiky a ve sporech se jednalo o poskytování informací z rozličných policejních databází, nikoli soudních rozhodnutí. V předmětných řízeních byly po žadatelích o informace navíc požadovány výrazně vyšší úhrady nákladů – dle nálezu Ústavního soudu se jednalo o částku převyšující 25 milionů korun, dle rozsudku Nejvyššího správního soudu se jednalo o téměř 10 tisíc korun.

[65] V rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 326/2016 - 32 šlo o situaci, ve které žadatel o informace požadoval informace ohledně záznamů o odebrání biologického materiálu v policejním informačním systému FODAGEN. Spor spočíval v tom, zda jsou odůvodněné náklady povinného subjektu spočívající v tom, že informační systém FODAGEN nedisponoval programovým nástrojem, který by umožňoval získat požadované údaje a povinný subjekt tedy musel v případě získání požadovaných informací a jejich následnému poskytnutí naprogramovat nové funkce systému. Je pravda, že Nejvyšší správní soud v odst. [15] tohoto rozsudku uvedl obecný závěr, na který odkazuje stěžovatel, že *„pokud ovšem vyhledání informace trvalo nepoměrně déle, než bylo k vyhledání informace objektivně nutné, a to pouze z důvodů zjevně nevhodného postupu povinného subjektu, nelze tuto skutečnost klást k tíži žadatele o informaci. Jinými slovy, náklady na mimořádně rozsáhlé vyhledání informací musí být zároveň náklady účelně vynaloženými. Po žadateli nelze spravedlivě požadovat úhradu za činnost povinného subjektu, která zjevně přesahuje míru objektivně potřebnou k získání a poskytnutí informace“*. Nejvyšší správní soud však v tomto rozsudku také konstatoval, že pojem *„mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací“* je neurčitým právním pojmem a jeho naplnění závisí na individuálních okolnostech každého případu (odst. [16] daného rozsudku). K samotnému věcnému posouzení věci se v tomto rozsudku navíc Nejvyšší správní soud nijak nevyjádřil, neboť v předcházejícím rozsudku městský soud dospěl k závěru o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí povinného subjektu (žalovaného) o úhradě nákladů. Nejvyšší správní soud však toto rozhodnutí za nepřezkoumatelné nepovažoval, a proto zavázal městský soud k věcnému posouzení sporu (srov. zejména odst. [21] až [26] rozsudku č. j. 6 As 326/2016 - 32).

[66] V nálezu Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 3339/20 šlo o situaci, v níž žadatel o informace požádal o seznam údajů o všech trestných činech v České republice evidovaných za posledních pět let předcházejících podání žádosti. Protože se jednalo o značné množství informací a povinný subjekt musel při poskytnutí informací vyloučit údaje (jednalo se o osm typů údajů o každém z 1 543 485 trestných činů spáchaných v předmětném časovém období; celkově šlo tedy o více než 12 milionů údajů – srov. odst. 38 nálezu), které nebylo možné poskytnout, vyzval žadatele k úhradě výše zmíněné částky převyšující 25 milionů korun. Důvod zrušení rozsudků správních soudů v tomto nálezu spočíval v tom, že kvalifikovaný odhad potřebného času, provedený povinným subjektem, neměl žádný reálný základ a k jeho stanovení došlo patrně pouze *„pro ilustraci“* zpracovatelem interního materiálu (srov. odst. 43 a násl. nálezu sp. zn. III. ÚS 3339/20).

[67] I v nálezu sp. zn. III. ÚS 3339/20 však Ústavní soud od posuzovaného případu údajů o trestných činech odlišil případy, ve kterých se jedná o vyhledávání údajů, které je nutné anonymizovat v textech požadovaných rozhodnutí – tedy případy shodné jako je ten nyní posuzovaný. V těchto situacích je i podle Ústavního soudu „*skutečně nezbytné prověřit téměř celý obsah rozhodnutí, neboť informace zde jsou neoddělitelně spojeny*“ (srov. odst. 53 citovaného nálezu). Ústavní soud zde výslovně odkázal na již zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 76/2014 - 23, a to ohledně nutnosti důsledné kontroly celých poskytovaných rozhodnutí.

[68] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu v těchto typech sporů podle kasačního soudu tedy vyplývá, že povinné subjekty nejsou povinny využívat výlučně anonymizéry. Stěžovatel ostatně nepředkládá ani žádnou konkrétní argumentaci, jak by se použití anonymizéru v tomto případě promítlo do výše jemu předepsané úhrady. Naopak s ohledem na potřebu účinné ochrany vyloučených informací soudy aprobuji přístup, podle kterého je vhodné, aby poskytovaná rozhodnutí byla skutečně zkontrolována zaměstnancem povinného subjektu s cílem ověřit, že se v nich nevyskytují žádné informace, které není možné poskytnout a tyto informace případně anonymizovat (srov. citaci rozsudku č. j. 5 As 76/2014 - 23 v odst. [62] shora).

[69] Nejvyšší správní soud přisvědčuje závěru městského soudu, že „[ze] žádného právního předpisu ani jiných okolností přitom nevyplývá povinnost žalovaného být vybaven technikou určenou k vyhledávání a znečitelnění údajů, které nelze podle InfZ žadateli poskytovat, a tedy pokud jí žalovaný nedisponuje, nelze v tom spatřovat nezákonnost jeho postupu, resp. napadeného rozhodnutí“. K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že povinnost využití „*k tomu určeného informačního systému*“ se dle § 3 odst. 3 vyhlášky č. 403/2022 Sb. týká toliko pseudonymizace soudních rozhodnutí, která mají být zveřejněna. Totéž ustanovení zároveň hovoří o tom, že tento informační systém „*automaticky navrhne k nabrazení obecným pojmem výchozí údaje podléhající pseudonymizaci*“. Zároveň „[n]ásledně odpovědná osoba podle § 6 provede kontrolu rozhodnutí tak, aby byly z rozhodnutí odstraněny v plném rozsahu údaje podle § 4 této vyhlášky“. Ani vyhláška č. 403/2022 Sb. tak nepočítá s pseudonymizací bez přispění lidského faktoru; tuto okolnost tak lze vzít v souladu s výše uvedeným do úvahy rovněž u anonymizace soudních rozhodnutí zpřístupňovaných dle InfZ.

[70] V posuzovaném případě navíc městský soud v souladu s příslušnou judikaturou vyhodnotil, že žalovaný jako povinný subjekt postupoval při výpočtu úhrady v souladu se zákonem. Městský soud tak zhodnotil, že žalovaný vyšel z toho, že jeho zaměstnanec potřebuje na anonymizaci časovou dotaci 2 minut na jednu normostranu a s ohledem na to vypočítal, že projít 155 normostran bude s ohledem na tuto skutečnost trvat 5 hodin. Žalovaný také vyšel ze sazby stanovené Instrukcí, dle níž za každou hodinu vyhledávání jedním pracovníkem má být žadatelem o informace uhrazena částka ve výši 200 Kč. Tento postup opakovaně shledal v souladu se zákonem Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích týkajících se obdobných sporů – srov. např. rozsudky ze dne 29. 6. 2017, č. j. 7 As 300/2016 - 21, či ze dne 16. 11. 2018, č. j. 5 As 314/2017 - 21, na které odkázal již městský soud v odst. 32 svého rozsudku. Z ničeho nelze shledat, že by žalovaný postupoval při výpočtu úhrady excesivně ve smyslu judikatury Ústavní soudu, na kterou stěžovatel odkazoval (nález sp. zn. III. ÚS 3339/20). Proto obstál závěr městského soudu

pokračování

o nadbytečnosti důkazu v podobě anonymizovaného rozhodnutí předloženého při jednání soudu (viz výše odst. [58]).

[71] Konečně v posledním okruhu kasačních námitek stěžovatel nesouhlasí s tím, jak se městský soud vypořádal s jeho polemikou ohledně Instrukce Ministerstva spravedlnosti stran sazby úhrad – blíže viz shrnutí těchto kasačních námitek shora v odst. [15].

[72] K povaze Instrukce jako sazebníku úhrad se opakovaně vyjádřil Nejvyšší správní soud. V usnesení ze dne 31. 8. 2011, č. j. 8 Ao 4/2011 - 22, č. 2443/2011 Sb. NSS, konstatoval, že ji lze považovat za vnitřní předpis či interní normativní akt. Zdejší soud proto souhlasí s městským soudem v tom, že Instrukce Ministerstva spravedlnosti (tj. nadřízeného orgánu žalovaného ve věci vyřizování žádostí o informace) byla jakožto vnitřní předpis pro žalovaného v nyní posuzované věci závazná. Instrukce o sazebníku úhrad je vydávána Ministerstvem spravedlnosti, které je ústředním orgánem státní správy pro soudy; Obvodní soud pro Prahu 3 je mu tedy v tomto směru nepochybně podřízen (§ 11 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky (kompetenční zákon)). Žalovaný v tomto případě tedy vystupoval v otázkách aplikace zákona o svobodném přístupu k informacím jako povinný subjekt, který je podřízený ministerstvu. Byl tak vázán vnitřním předpisem vydávaným tímto nadřízeným správním orgánem. Tento závěr ostatně potvrdil i Nejvyšší správní soud, když v jiném případě konstatoval, že Městský soud v Praze dostal svým povinností dle InfZ, pokud postupoval dle Instrukce, resp. že povinnosti vydání a zveřejnění příslušného sazebníku „*[p]ovinný subjekt [Městský soud v Praze], resp. jeho nadřízený orgán [ministerstvo], [...] dostál shora vymezenou instrukcí*“ (rozsudek č. j. 7 As 300/2016 - 21, odst. [47]).

[73] Není v rozporu se zákonem, pokud žalovaný, jako soud a zároveň povinný subjekt, postupoval v tomto případě podle sazebníku ministerstva jako příslušného ústředního orgánu státní správy. Tento postup je naopak žádoucí a jde ve prospěch žadatelů o informace, neboť eliminuje nejednotnost a vlastní nekoordinované rozhodování jednotlivých soudů jako povinných subjektů o výši jednotlivých úhrad. Tento přístup tedy přispívá k jednotnosti celkového úhradového systému a prospívá předvídatelnosti rozhodování v těchto věcech. Nejvyšší správní soud navíc dodává, že zcela konkrétní odkaz na Instrukci, ze které žalovaný vycházel, sdělil žalovaný stěžovateli již v prvotním oznámení ze dne 27. 11. 2024. Stěžovatel tak od samého počátku věděl, na základě jaké Instrukce žalovaný provedl výpočet úhrady a na základě jaké Instrukce tedy postupoval.

[74] Nedůvodná je též ta část kasační argumentace, v jejímž rámci stěžovatel tvrdí, že není zřejmé, zda je předmětná Instrukce stále platná, nebo zda byla zrušena. Stěžovatel k této námitce především neuvádí žádný konkrétní argument, ze kterého by vyplývalo, z jakého důvodu by Instrukce platná být neměla. Dle svého § 6 nabyla Instrukce účinnosti dnem 15. 7. 2011 a od té doby je soudy (jakož i jinými orgány podřízenými ministerstvu) standardně využívána při stanovování úhrad za poskytování informací. Z ničeho nevyplývá, a stěžovatel to ani nijak netvrdí či neprokazuje, že by měla být instrukce zrušena.

[75] Důvodná není ani poslední dílčí námitka stěžovatele ohledně Instrukce, dle které Instrukce v době podání žádosti nebyla nikde veřejně dostupná a dohledatelná (blíže k této námitce viz její rekapitulace v odst. [15] shora).

[76] Nejvyšší správní soud upozorňuje na značnou obecnost a nepodloženost dané námitky. Stěžovatel totiž toliko obecně namítá, jak už bylo řečeno, že Instrukce nebyla „nikde veřejně dostupná a dohledatelná“. Z § 5 odst. 1 písm. e) a odst. 4 InfZ však vyplývá, že sazebník úhrad za poskytování informací je povinen zveřejňovat každý povinný subjekt. Stěžovatel tak měl svá tvrzení i důkazy směřovat konkrétně vůči žalovanému jako povinnému subjektu. K závěru o porušení zákonných povinností žalovaného by totiž bylo možné dospět pouze na základě posouzení konkrétní situace ohledně zveřejnění Instrukce u žalovaného. Kasační soud si je vědom obtížnosti prokazování negativních skutečností, přesto se však domnívá, že v tomto případě stěžovateli nic nebránilo např. v tom, aby navrhl důkaz v podobě (negativního) výsledku internetového vyhledávání v době řízení o jeho žádosti o informace, resp. aby zachytil stav internetových stránek žalovaného (či ministerstva) v době řízení o jeho žádosti.

[77] Stěžovatelova argumentace se navíc jeví jako značně účelová, neboť jak prokázal již městský soud v řízení o žalobě, Instrukce byla bez obtíží dohledatelná internetovými vyhledávači na webových stránkách rozličných subjektů podřízených ministerstvu (které tímto plní právě své povinnosti podle § 5 odst. 4 InfZ). Jak již Nejvyšší správní soud konstatoval výše, Instrukce je účinná již od roku 2011 a využívají jí při poskytování informací v zásadě všechny subjekty podřízené ministerstvu. Ostatně s Instrukcí hojně pracuje i judikatura Nejvyššího správního soudu a není tedy žádný důvod pochybovat o tom, že by Instrukce existovala, nebyla dohledatelná nebo nebyla účinná.

IV. Závěr

[78] Z výše uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost nebyla důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine*).

[79] Stěžovatel nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému pak nevznikly žádné náklady, které by se vymykaly z jeho běžné úřední činnosti, proto ani on nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. května 2026

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu